

lehtien avulla kartuttaa itselleen tietoja. Tämä Toveritar saapuu ainoastaan kerran viikossa, luulisi että teillä on sen verran aikaa, että edes sen kerkkiätte lukemaan.

Mitähän vastaat lapsellesi kun koulussa on ruvettu selittämään lapsille sosialismia ja bolshevikien toimintaa. Kun koulu opettaa lapsillesi porvarillista maimankatsomusta, niin voi arvata millaisen selityksen lapsille annetaan noista päivän polttavista kysymyksistä. Minun lapseni sanoit koulusta tullessaan: miten bolshevikit tahtovat ottaa leipää pois toisilta? — Näin selitti hän opettajan opetuksia. Silloin tulit ajatteleksi mitä työläisäidit vastaatte lapsillenne kun he teiltä kysyvät päivän tärkeistä kysymyksistä joita heille koulussa koetetaan selittää porvarillisen maimankatsomuksen perusteella? Työläisäidit, joista useat kuluttavat pienet joutohetkensä lukemalla romaneja tai istumalla elävissä kuvissa katsellessaan ihania rakkauselkkailuja ennenkuin uhrasivat senkin ajan tietojen hankkimiseksi. Seuraamalla edes työväen sanomalehdissä mallin tapahtumia voisitte saada selvät tiedot mitä on esim. bolshevismi ja mitä on sosialismi. Näin voisitte antaa lapsillenne tietoja näistä tärkeistä kysymyksistä ja he eivät läisi kokonaan kouluun myrkytykselle, jotka pienestä asti oppivat vihaamaan sitä aatetta, jonka eteen itse tahdomme taistella. Työmiehen numeroissa 71, maalisk. 27 p., ja sitä seuraavissa numero 80 on ollut mieltäkiinnittävät kirjoitukset "Bolshevismi ja neuvostot". Ne lukemalla saa selvän kuvan bolshevikien toiminnasta Venäjällä. Tämä kirjoitus olisi teidän naisten luettava ja jos teiltä muita valaisevia kirjoituksia on jäänyt lukematta. Kyllä aika, jossa elämme, vaatii lastemme vuoksiin uhramaan pienen jouto-aikamme tietojen kartuttamiseksi, sillä me elämme mallman suurten tapahtumien kynnyksellä ja silloin meidän täytyy olla valvella...

Svea.

FORT BRAGG, CAL.

Kirjeeseeni Toverittaren n:o 15 oli pujahtanut virhe tulevien iltojen päivämäärän suhteen, joten oikeasen ne. S. s. osaston vuosijuhla pidetään toukokuun 3 p. lauanta-illalla, eikä 5 p. kuten se oli kirjoitettuna, ja Vappujuhla vietetään toukok. 4 p. Silloin tietysti saapuvat metsissä asuvat toveritkin kuulemaan mitä me kaupunkilaiset olemme aikaan saaneet. Siellä on tärkeimpiä ohjelma numerona vuosikortti osaston ja sen alaosastojen viime vuoden toiminnasta. Siitä raportistapa sitten saatte kuulla totuuden, ettei ne ole tosia ne tyhjänpäiväiset jutut, joita on levitetty.

Vappujuhla, työläisten kevätpuhlaa vietetään siis toukokuun 4 p. Juhlakaamme tuota kansainvälistä työväen juhlaa oikein riemurinnoin, vaikka niillä suollamme kalvaa. — S. K.

BROOKLYN, N. Y.

Vappujuhlaa tullaan viettämään tänä vuonna entiseen tapaan, 1 p. toukok., osaston talolla. Juhlassa suoritetaan hyvä ja arvokas ohjelma, englannin- ja suomenkielellä. Juhlamme on yhteinen englanninkielisten toverien kanssa samalla ollen protestikokous poliittisten ja valtiollisten vankien vapauttamista varten ja tullaan hyväksymään ponnat tätä tarkoitusta varten. — Puhelto on englannin- ja suomenkielellä. Suomenkielisen juhlapuheen tulee pitämään toveri M. Hahl. Tämän kirjoittajalla ei vielä ole tietoa englanninkielisen puheen pitäjän nimestä. — Kehotetaan suomalaisia yleisöä silloin tullaan suurilukuisena osaston talolle, 764-49th St., juhlaan on vapaa sisäänpääsy kaikille. — Siis tervetuloa juhliimaan vapunpäivän iltana klo 8 i. p. Kevätmyyjäiset ovat taas osastolla

toukok. 3 ja 4 p:nä. Niistä uhkaa tulla edeltäjänsä paremmat, tarkoitan voittojen hyvyyden ja paljouden takia. Kerran olla tilaisuudessa kurtistamaan ompeluseuran valmistamia töitä. Kyllä ne olivat arvokkaita ja komeita, ja niin kovin paljon verkka ja ilinatöitä, ja vaikka mitä sorttia. — Siis pitääkö tämä tilaisuus mielesä saapumalla osaston talolle, kannattamaan yhteistoimintaa.

Toveri M. Hahlin luennot jatkuvat osaston talolla koko kevään joka torstai-iltana alkuen 8:30. Luento aineina tulee olemaan menettelytapakysymys, unionistinen liike ja historian materialistinen käsitys. Luennot kestävät puolivälisiin toukok. Kehotetaan yleisöä pitämään muistissaan nämä tilaisuudet saapumalla suurella joukolla luentoa kuulemaan. Niistä on meille jokaiselle jotain oppimista, ja toveri M. Hahl on tunnustettu hyväksi luennoitsijaksi — luennot ovat vapait kaikille. Tervetuloa kuulemaan. — Mainia.

Auttamattomien sydän takia tämä kirje läi pois viime numerosta. — Toim.

BERKELEY, CAL.

Osastollamme ei ole varsinaista uutisten kirjoittajaa Toverittarelle joka on tietenkin syynä siihen, että Toverittaren palstoilla näkee niin harvoin Berkeleyyn uutisia. Katson siis velvollisuudeksi piirtää muutaman rivin. Osastomme ylimääräisessä kokouksessa t. k. 12 p. ilmoitti jäsenkirjuriimme että osastomme jäsenmäärä on nykyään 138. Sen johdosta syntyi vilkas keskustelu; osastossa on noin paljon jäseniä ja sittenkin on vaikea saada mitään toimia täytetyksi, toiminta on ainoastaan muutamien henkilöiden käsissä, niin että he ovat kuormitetut kaikenlaisilla tehtävillä vuodet päästään. Ei siis sovi kovin tuomita jos väsymyksestä johtunut veltoisuus saavuttaa nämäkin toverit jolloinkin. Kuten jo mainitsin, on jäsenmäärä siksi suuri, että sen perusteella luulisi olevan helppo täyttää kaikki osastolla kuuluvat tehtävät, mutta näitä jäseniä ei näy edes osaston kokouksissa kulu pieni osa — noin 30 useammoin. Ehkäpä Berkeleyn osaston jäsenet ajattelevat siinä olevan kylliksi että ovat yhtyneet osastoon ja suorittavat nuo muutamat sentit kuukaudessa jäsenmaksuksi aekä joskus — sanon: ainoastaan joskus — näyttävät nenäänsä kokouksien alussa, mutta kun kokous on vasta puolivälissä, silloin jo katsotaan parhaaksi poistua. — Ei niin, hyvät toverit, ei nukkumalla luoda orjin vapautta. Eivät sitä nukkumalla tehneet toverit Venäjällä ja niissä muissa maissa, joissa köyhälistön valtaannousu näyttää jo varmalta. Nyt ei ole levon aika — nyt on tositoiminnan aika. Kaikki meidät tarvitaan riihimaan ja silloin on voittomme varma. Tulkaa mukaan terästämään taistelutapparamme, sillä vastustajamme ovat valmiit hyökkäämään joka hetki. Osaston kokoukset pidetään t. k. 24 p:n jälkeen joka toinen torstai entiseen tapaan. Toivon että jäsenet pitävät kokousajat mielellään.

Osastomme miespuoleisia jäseniä on suuri osa lähtenyt Alaskaan kalastamaan kesän ajaksi. Heidän poissaolostaan kärsii osaston toiminta, mutta syksyn tullessa saamme heidät takaisin joukkoomme. — Maija.

GLENEDEN, B. C., CAN.

Kylämme ukot ne häärivät syytyks-
langan ja ruudin kanssa kantojensa
ääressä ja kuuluu sellaisia räjähdys-
siä ympäristöstä, että luulisi sodan
syntyneen. Monet farmarit ovat il-
mottaneet maansa myytäväksi toivos-
sa, että Canadian hallitus ne ostaisi
kun se kuulemma aikoo ostaa viiden
tuhannen dollarin maan jokaiselle so-
dasta palaavalle miehelle urhoilli-
suuden palkaksi.

Salmon Armissa kuuluu olevan jo-
takin oikein suurta tulossa. Ensi
kuun kolmas päivä vietetään vappu-
juhlaa haaililla, jossa tulee olemaan
runsasta ohjelmaa ja lopuksi tans-
sia. Neljäs päivä on kenttäjuhla San-
tapaointissa, jossa kuultaan myöskin
tarjottavan henkistä ohjelmaa ruu-
millisen ravinnon ja virkistykseen li-
säksi. Näissä juhlissa siis tavataan.
Liisa Hill.

CLOQUET, MINN.

Kevätterveys Toverittarelle se-
kä kaikille sen lukijoille. Onpa siitä
aikaa kulumutkin jo kun viimein kir-
jotin. Niin päätin että jos nyt vä-
hän koittaisi täyttää velvollisuut-
taani, ennen kuin saa muistutuksen
huolimattomuudestaan. Ompeluseu-
ran naiset pitivät perheillatun t. k.
12 päivän illalla Saretituaaililla. Sit-

ne oli kokoontunutkin pieni toveripiiri viettämään yädessä hauskan illan,
unhottaen hetkeksi arkihuolet.
Iltama onnistui kaikin puolin hyvin,
sitä mukaa kun me näissä oloissa
voimme viettää nyt iltamia.
Ohjelmaa siellä oli, tervehdyssa-
nat tov. Betty Ahoselta, runoja, ker-
tomus- ja laulua lapsilta.
Kevät se on saapunut mellellin.
Saamme odottaa ihanaa kesää. Se
tekeekin monen mielen iloiseksi, kun
vihdoin saamme jättää tämän kol-
kon kärsimyksiä tuottaneen talven.
A. Siivola.

Kirje Eugene Debsiltä.

Kunnon toveri:—
Tämä on persoonallinen kehous sinulle, että yhtyisit socialistipuolueeseen — ja että myös jäisit puolueeseen sen jälkeen kun olet yhtynyt.

Sinä olet sosialisti. Olet useasti sanonut: "Olen yhtä mieltä kanssasi — sitä samaahan minäkin ajan." Kuitenkin on vain yksi keino, jolla voit todistaa olevasi kanssamme, ja se on, että yhdyt jäsenmaksuja suorittavaksi jäseneksi socialistipuolueeseen.

Tahdomme saada sinut järjestöömme, toveri. Tahdomme sinua auttamaan meitä puolueemme ohjaamisessa. Jokaisella meidän yhtyvällä toverilla on yhtäläinen sanonta- ja äänivalta puolueen asioissa. Yhdistynyttä toimintaa tarvitaan juuri nyt — nyt kun puhe-, paino- ja kokoontumisvapaus olisi jälleen saatava voimaan — nyt kun ihmisten vainoaminen heidän vakaumustensa tähden olisi ehkäistävä. Yhdy ensi tilaisuudessa.

Minä aprikoi, hyvä toveri. Socialistipuolue on sinun puolueesi. Sinun täytyy valita kapitalistisen sortovallan ja socialistisen vapauden välillä. Yhdy socialistipuolueeseen nyt ja ole kaikkien maiden sorrettujen puolella. Vilpittömästi teidän
Eugene V. Debs.
(Oma allekirjoitus)

Mustaa ja vaikeaa

Kirj. Helmi Mattson.

(Jatkoa)

Otilja toi kahvin pöytään, kaatol kuppeihin ja tarjosi.

Kehotti uudelleen ja sanoi naurah-
taen: Juokaamme nyt tulevan taiteil-
jattaren malja kahvissa ja kermassa.
Dora Oksan kunniaksi!...

— Mistä nyt on kysymys? August
tuli enempi utellaaksi.

— Sinä et siis tiedäkään siitä vielä.
Dora haluaa päästä teatteriin, taiteil-
lijaksi, näyttelijättäreksi... Otilja
virkkoi.

Nyt levisi August Obergin kasyvoille
syvällisen vakava ilme. Katsoi sit-
ten hetkisen Doraa silmiin, antoi sil-
müyksensä kiertää ympäri koko tytön
olentoa ja valkeni edelleen.

— Hm! tuli häneltä vihdoin.

Kiikkä katsoivat kysyvästi häneen.
Dora nyppisteli käsissään jotakin, oli
juovinaan kahvia, vaikka kuppi oli
väkisin jo tyhjänä. Hän oli rauhaton,
odottaessaan, mitä August setä hänen
toivomuksiinsa sanoo.

Hänelle merkitsi paljon tämän miehen sana. Saattoi olla, että siitä riippui kaikki.

Dora rakasti sydämellisesti Otiljan
ja August setää. Kunniottit, kun jotain korkeampia olentoja, joita voi pitää kaikessa erehtymättömänä esimerkkinä.

Vuosien varrella olikin Otiljan koti
muodostunut hänelle kuin turvapaikaksi, johon aina silloin riensi kun
jotain erinomaista oli tekeillä, tai
jo tehtynä. August-sedän sana oli
kuin tuomio, jota ei voinut tai tarvin-
nut muuttaa, sillä se oli sellaisenaan
hyvä, ilman tinkimistä.

Dora tunsii olevansa näille ihmisille, kuin kiittollisuuden velassa jos-
takin...

Vaikka Väanäsen muori oli hänen
(Jatkoa kahdeksannelle sivulle)

Katkeran surun murtamana
saan ilmottaa kaukana oleville
sukulaisille ja tuttaville, että
säällämätön kuolema vei rak-
kaan puolisoni ja lasten äidin
Anna Sofia Koski
(o. s. Asula.)

Yllä viisi kuukautta safrastettu-
aan hivuttavaa tautia, hän kuoli
Vernon, B. C., hospitaalissa
huhtikuun 18 päivänä 1919. Hän
oli syntynyt Nurmossa, Vaasan
läänissä vuonna 1883 heinäk.
14 päivä, joten oli kuollessaan
35 vuoden, 9 kuukauden ja 4
päivän ikäinen.

Surulla ja kalpauksella häntä
muistelemalla paitsi minua, hän-
nen miestään, jäl neljä tytärtä
ja yksi poika sekä yksi velli
tässä maassa. Vanhemman ja
kolme veljeä sekä kolme sisarta
Suomessa, ynnä lukuisia joukko
 muita sukulaisia ja tuttavlia sei-
kä tässä maassa että Suomessa.
John Koski ja lapset.
Maria, B. C.

Ken rauhaa kalpasi päällä
maan.
Se vai puli lepoon nukkumaan.
Ken tuskat ja viat on kestänyt,
On tynehen rantahan yöpnynt.
Ei puhaina myrskujen mallnan,
Nyt häiritse rauhaa nukkuvan.
Ei sykkäille rintaa nyt riemui-
ten.

Kuolon kova koura on armoton,
se ei tyytynyt siihen, että se
ryösti minulta puolison vaan
se tahtoi vielä minun pienen
tyttärentkin.

ELSIE IRENEN

Joka keuhkokuumeen kovat tus-
kat kärsittyään vai puli kuolon
uneen 28 p. maalisk., 1919, tääl-
lä kotonaan.

Irene oli syntynyt 26 p. maalis-
kuuta 1917 ja oli kuollessaan
kahden vuoden ja kahdeksan
päivän vanha. Vähän yli kah-
den viikon oli vielä puolison ja
lapseni kuoleman. Irene katsoi
katkerimmaksi palkaksi
päästä nukkumaan isän vierel-
le, kuin jäädä tänne elämän
taisteluhin minun kanssani.
Katkerrimmin häntä kalpa-
amaan jäin minä hänen äitinsä
ja pieni velkko sekä laaja su-
kulais- ja tuttavapiri.

Wihard ja Elsie Kallio.
(O. s. Tryyki)

Sawyer, Sask., Can.

Pienelleni:
Sitätä tuskaa niin vaikeaa tulkita,
mi on täyttänyt sydämmen mul-
ta. Sitä pienoista katkera
muistella, mi nyt nukkuvi nur-
men alla.

Ireneä äitiko antanut ois, pois
vaihtanut helmim tai kultaan.
Ei, ei — ja kuitenkin riisti sen
kova kohtalo, kuolema — mul-
taan.

Sitätä pienoista muistelen nyt
päivät, yöt, kuva syöpynt syö-
meeni syvään. Ireneä kalpaan
raskaat on työt — ei jällellä
mitään oo hyvää.

Wihardille yksin nyt elän ja
oon, on elo kuin malja mulle,
mi täytetty myrkyllä — — —
pohjaan sen juon...
Kolme annettu sitten on sulle...
XITI.